

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **H. H.**, zastoupená JUDr. Antonínem Šmídkem, advokátem se sídlem Jestřábí 974, Liberec, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 6. 2015, č. j. 58 Az 5/2014 – 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 18. 6. 2015, č. j. 58 Az 5/2014 – 36, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 24. 11. 2014, č. j. OAM-319/ZA-ZA06-K01-R2-2012, jímž nebyla stěžovatelce udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž namítala nesprávnost závěru vysloveného krajským soudem, že azylové řízení neslouží jako ochrana při potížích způsobených soukromou osobou. Stěžovatelka poukázala na domácí násilí ze strany svého manžela, přičemž na Ukrajině jí nebyla poskytnuta adekvátní pomoc. Navrhla proto zrušení rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž

je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo jsou v judikatuře řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost tedy bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikaturní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Ostatní pochybení proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti. K tomu srv. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 37, všechny přístupné na www.nssoud.cz.

Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Je přitom v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci není žádná právní otázka, která by doposud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. by byla řešena rozdílně. Rovněž tak není nutno učinit judikaturní odklon, ani se krajský soud nedopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Azyl jako právní institut není, a nikdy nebyl univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, jakkoli surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce, popř. skupinu obyvatel. Udělení azylu představuje specifický důvod pobytu cizince na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky tak, jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu

pokračování

cizinců, ve znění pozdějších předpisů. Pokud stěžovatelka poukazovala na obavy z možného jednání soukromé osoby (manžela) a snahu o legalizaci pobytu v České republice, těmito otázkami se Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí (srv. např. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 - 43, ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 - 48, ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005 - 53, nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69). Obava z vyhrožování soukromých osob není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Z řady případů, jimiž se Nejvyšší správní soud zabýval, vyplývá, že státní orgány Ukrajiny se násilím na ženách zabývají, přičemž existují postupy, kterými se ženy mohou své ochrany domáhat (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 11. 2010, č. j. 8 Azs 12/2010 - 64, či ze dne 4. 4. 2013, č. j. 3 Azs 3/2013 - 20). Je nutno poukázat i na to, že stěžovatelka o udělení mezinárodní ochrany nepožádala bezprostředně po opuštění Ukrajiny, protože před příjezdem do České republiky pobývala tři měsíce v Polsku. V České republice pak žila nelegálně a o udělení mezinárodní ochrany požádala až poté, co byla zadržena policejními orgány a hrozilo ji vyhoštění. V jejím jednání tak lze spatřovat jednoznačnou účelovost (srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2006, č. j. 3 Azs 5/2006 - 50, jakož i usnesení téhož soudu ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost stěžovatelky odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. září 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu